

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a členov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného **P. B. a spol.** pre trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa §§ 9 ods. 2, 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 7. apríla 2008 v Bratislave prerokoval odvolanie obžalovaných D. P. a P. Ď. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 30. januára 2007, sp. zn. 1 T 11/2000, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 sa napadnutý rozsudok **z r u š u j e** u obžalovaných D. P. a P. Ď. a s poukazom na § 261 Tr. por. aj u obžalovaných P. B., N. M. a V. S..

Podľa § 259 ods.1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 Krajskému súdu v Nitre sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu **prejednal a rozhodol**.

Odôvodnenie:

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 30. januára 2007, sp. zn. 1 T 11/2000, boli obžalovaní P. B. a D. P. uznaní za vinných z pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 9 ods.2 Tr. zák. (v znení zák. č. 553/2002 Z.z.), obžalovaný B. aj z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák. v znení zák. č. 490/1991 Zb. zák., obžalovaný N. M. z trestného činu podvodu v spolupáchatelstve podľa §§ 9 ods. 2, 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v znení zák. č. 553/2002 Z.z. a z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1 Tr. zák. v znení zák. č. 13/1998 Z.z., obžalovaný B. aj z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák. v znení zák. č. 490/1991 Zb. zák., obžalovaní P. Ď. a V. S. z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006, spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák., ktorého sa dopustili na tom skutkovom základe, že

obžalovaní P. B., D. P., N. M.

po predchádzajúcej vzájomnej dohode – aj s obžalovaným A. H. na základe podnikateľských dokladov obžalovaného P. B.

1/ dňa 13. novembra 1991 prevzali na faktúru v š.p. – Z. – prevádzka X. rôzne tabakové výrobky v hodnote 76 405 Kčs v úmysle za tovar nezaplatiť a následne tovar rozpredali pod nákupnú cenu a peniaze si rozdelili a faktúru doposiaľ neuhradili, čím spôsobili š.p. Z., t.č. D. škodu vo výške najmenej 76 405 Kčs,

2/ dňa 14. novembra 1991 prevzali na faktúry v š.p. D., závod X. rôzny tovar v hodnote 397 840 Kčs v úmysle zaň nezaplatiť, tovar následne predali pod nákupnú cenu a takto získané peniaze si rozdelili a faktúry doposiaľ neuhradili, čím š.p. D., závod X. spôsobili škodu vo výške najmenej 397 840 Kčs,

3/ dňa 21. novembra 1991 prevzali na faktúru 5 184 fliaš šumivého vína zo š.p. H. v úmysle za tovar nezaplatiť a víno predali pod nákupnú cenu a takto

získané peňažné prostriedky si rozdelili a faktúru doposiaľ neuhradili, čím spôsobili š.p. H. škodu vo výške najmenej 411 005 Kčs,

4/ dňa 22. novembra 1991 prevzali na faktúru v a.s..rôzne alkoholické nápoje v hodnote 220 369 Kčs v úmysle za tovar nezaplatiť a tovar následne rozpredali a takto získané peniaze si rozdelili, faktúru doposiaľ neuhradili, čím spôsobili a.s.. škodu vo výške najmenej 220 369 Kčs,

5/ Dňa 20. novembra 1991 prevzali na faktúru v s.r.o. H., závod N. rôzny tovar v hodnote 336 143 Kčs v úmysle za tovar nezaplatiť a tovar následne rozpredali pod nákupnú cenu a takto získané finančné prostriedky si rozdelili, čím s.r.o. H. spôsobili škodu vo výške najmenej 336 143 Kčs,

6/ v dňoch 27. novembra 1991 a 28. novembra 1991 prevzali na faktúry zo skladovanej základne a.s. I. rôzny tovar v celkovej hodnote 814 625 Kčs v úmysle za tovar nezaplatiť a tovar následne rozpredali a takto získané finančné prostriedky si rozdelili, čím a.s. I. spôsobili škodu vo výške najmenej 814 625 Kčs,

obžalovaný P. B.

po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obžalovaným M. H. na základe podnikateľských dokladov obžalovaného P. B.

7/ v dňoch 16. januára 1992 a 23. januára 1992 prevzali na faktúry v š.p. K. rôzne kožušnicke výrobky v celkovej hodnote 208 730 Kčs v úmysle za tovar nezaplatiť a tovar následne rozpredali pod nákupnú cenu a takto získané finančné prostriedky si medzi sebou rozdelili, pričom faktúry doposiaľ neuhradili, čím š.p. K., t. č. W. spôsobili škodu vo výške najmenej 208 730 Kčs,

8/ dňa 27. januára 1992 prevzali na faktúru v š.p. L. rôzny tovar v celkovej hodnote 180 855 Kčs v úmysle za tovar nezaplatiť a tovar následne rozpredali pod nákupnú cenu L. L. a takto získané peniaze si rozdelili, čím š.p. L. spôsobili škodu vo výške najmenej 180 855 Kčs,

9/ dňa 25. marca 1992 prevzali na faktúru vo v.d. N. rôzny tovar v hodnote 95 155 Kčs v úmysle za tovar nezaplatiť a tovar následne rozpredali pod nákupnú cenu a takto získané peniaze si rozdelili a faktúru doposiaľ neuhradili, čím spôsobili v. d. N. škodu vo výške najmenej 95 155 Kčs,

obžalovaný P. B. a D. P.

po predchádzajúcej vzájomnej dohode na základe podnikateľských dokladov obžalovaného P. B.

10/ dňa 3. februára 1992 prevzali na faktúru v š.p. D. – prevádzkový sklad v M. rôzny v hodnote 664 774,34 Kčs v úmysle za tovar nezaplatiť a tovar následne odpredali pod nákupnú cenu a takto získané peniaze si medzi sebou rozdelili, pričom faktúru doposiaľ neuhradili, čím spôsobili š.p. D., t.č. A., a.s. škodu vo výške najmenej 664 774,34 Kčs,

obžalovaní P. B., P. Ď. a V. S.

11/ po predchádzajúcej vzájomnej dohode aj s obžalovaným M. H. v dňoch 19. februára 1992 a 21. februára 1992 na základe podnikateľských dokladov obžalovaného P. B. prevzali na faktúru vo firme I. rôzny tovar v hodnote 573 800 Kčs v úmysle za tovar nezaplatiť a tovar predali pod nákupnú cenu a takto získané finančné prostriedky si medzi sebou rozdelili a faktúry doposiaľ neuhradili, čím I. spôsobili škodu vo výške najmenej 573 800 Kčs,

obžalovaný P. B.

12/ po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obžalovaným M. H. a L. H. dňa 28. februára 1992 na základe podnikateľských dokladov obžalovaného P. B. prevzali na faktúru v š.p. Z. 12 (dvanásť) kusov šijacích strojov zn. H. v celkovej hodnote 130 800 Kčs v úmysle za tieto nezaplatiť a tieto následne rozpredali a peniaze si medzi sebou rozdelili a faktúru doposiaľ neuhradili, čím š.p. Z., t.č. D. spôsobili škodu vo výške najmenej 130 800 Kčs,

obžalovaný P. B.

13/ dňa 6. mája 1992 ako podnikateľ v predajni M. elektrotechnické v B. prevzal na faktúru elektrotechnický tovar v hodnote 70 790 Kčs, faktúru však doposiaľ neuhradil, čím spôsobil Strednému odbornému učilištiu elektrotechnickému v B. škodu vo výške najmenej 70 790 Kčs,

obžalovaný N. M.

14/ v dobe od 6. apríla 1998 do 4. mája 1998, keď pracoval ako barman a krupier v bistro S. neodviedol denné tržby za predaný tovar ako aj hotovosť z hracích automatov a tieto peniaze minul pre svoju potrebu, čím spôsobil firme S. škodu vo výške najmenej 16 846,50 Kčs,

obžalovaný P. B.

15/ v presne nezistený deň koncom roka 1991 si zadovážil bez povolenia strelnú zbraň brokovú kozlicu zn. ČZ. mod. ZH 321 kal. 16/16 výr. č. 3-707608 na hlavniach a č. 307621 na baskuli, ktorú prechovával v obci K., okres N., minimálne po dobu 10 (desať) dní.

Za to krajský súd podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. v znení zákona č. 553/2002 Z.z. s použitím § 35 ods. 2, § 40 ods. 1, ods. 4 písm. c/ Tr. zák., uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky obžalovanému B. a 32 (tridsaťdva) mesiacov obžalovanému P.. Na výkon uložených trestov ich zaradil do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny. Zároveň boli zrušené výroky o trestoch z trestného rozkazu Okresného súdu Nitra z 3. apríla 2006, sp. zn. 1 T 7/2005, (ohľadom obžalovaného B.) a z rozsudku Krajského súdu v Nitre z 3. februára 1999, sp. zn. 1 T 42/98, (obžalovaný P.).

Obžalovanému M. podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. v znení zák. č. 553/2002 Z. z. s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) mesiacov so zaradením do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny, pričom

bol zároveň zrušený výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Galanta z 28. februára 1996, sp. zn. 2 T 2/96, v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava zo 7. augusta 1996, sp. zn. 4 To 196/95. A taktiež podľa § 248 ods. 1 Tr. zák. v znení zák. č. 13/1998 Z. z. s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov so zaradením do II. (druhej) nápravnovýchovnej skupiny za súčasného zrušenia výroku o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Galanta z 26. marca 1999, sp. zn. 1 T 32/99, ako aj rozhodnutia nadväzujúce.

Obžalovaným Ď. a S. podľa § 221 ods. 2 Tr. zák. v znení zák. č. 692/2006 Z. z. s použitím §§ 38 ods. 2, ods. 3, 36 písm. j/ Tr. zák., u obžalovaného S. aj s použitím §§ 42 ods. 1, 41 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 1 (jeden) rok (u obžalovaného S. je trest súhrnný). Výkon uložených trestov im bol podmiennečne odložený – obžalovanému Ď. na 18 (osemnásť) mesiacov, obžalovanému S. na 4 (štyri) roky. Zároveň bol zrušený výrok o treste uložený obžalovanému S. rozsudkom Okresného súdu Nitra z 15. januára 2004, sp. zn. 6 T 35/02, v spojení s uznesením Krajského súdu Nitra z 20. mája 2004, sp. zn. 4 To 42/04, ako aj rozhodnutia nadväzujúce.

Proti tomuto rozsudku podali obžalovaní D. P. a P. Ď. v zákonnej lehote odvolanie.

V písomných dôvodoch odvolania sa domáhali zrušenia rozsudku s poukazom na tú skutočnosť, že sa skutkov nedopustili.

Obžalovaný P. uviedol, že spoluobžalovanému B. robil iba šoféra, tento napokon aj zmenil svoju výpoveď v jeho prospech.

Obžalovaný Ď. poukázal na tú skutočnosť, že spoluobžalovaný B. ho usvedčoval len z toho dôvodu, aby preniesol zodpovednosť na iné osoby. On mu iba priviezol tovar a odovzdal ho B. spoločníkom.

Obaja navrhli, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohli odvolatelia podať odvolanie aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadnúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pričom zistil, že odvolania sú dôvodné, aj keď nie z dôvodov v nich uvádzaných.

Odvolací súd zistil po splnení prieskumnej povinnosti, že krajský súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Tr. por. a tieto aj správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 6 Tr. por., avšak s výnimkou skutkových zistení ohľadom skutku pod bodom 11/.

K odvolacím námietkam obžalovaných treba uviesť, že nejde o nové, doposiaľ neuvádzané ich tvrdenia, s ktorými sa však prvostupňový súd v súlade so stavom veci a zákonom vysporiadal vo svojom odôvodnení.

Obžalovaný B. podrobne popísal činnosť spoluobžalovaného P. nielen vo výpovedi z 2. februára 1996, ale aj pri konfrontácii z 11. marca 1996.

Neskoršiu zmenu výpovede nevedel dôveryhodne odstrániť. Navyiac obžalovaný P. bol jednoznačne usvedčovaný aj obžalovaným H., ktorý navyiac uviedol, že to bol práve obžalovaný P., ktorý všetko riadil a obžalovaný B. bol iba jeho „koňom“. Také isté presvedčenie nadobudol aj obžalovaný H. (č. I. 134), napokon aj svedok B. jednoznačne usvedčoval obžalovaného P. (č. I. 312).

Z uvedeného je nesporné, že vina obžalovaného P. nebola postavená iba na jednej, navyše odvolanej výpovedi a je nepochybné, že skutkov sa dopustil tak, ako to ustálil krajský súd.

Pokiaľ však ide o skutok pod bodom 11/ týkajúci sa aj obžalovaného Ď., nemožno sa stotožniť so záverom prvostupňového súdu ohľadom vyhodnotených dôkazov. Z výsluchov obžalovaných, svedkov, poškodených, ale najmä z listinných dôkazov - II. zväzok, čl. I. 180 a nasl. je zrejmé, že tovar obžalovaní prevzali v dňoch 5. februára a 7. februára 1992 a nie 19. februára a 21. februára 1992, ako to krajský súd ustálil. V uvedených dňoch boli vystavené faktúry a nie odvezený tovar. Je pritom nepochybné, že skutok bol dokonaný už odvezením tovaru, nakoľko už vtedy mali páchatelia úmysel zaň neplatiť a nie až po vystavení faktúr.

Pokiaľ však ide o účasť obžalovaného Ď. pri páchaní tohto skutku je nepochybné, že sa ho dopustil. Je usvedčovaný nielen obžalovaným B., ktorý v jeho prípade sa ani nesnažil zmeniť výpoveď, naopak tvrdil, že tento ho vydieral tým, že pokiaľ nebude ďalej tovar vyberať, udá ho. Usvedčovaný bol aj obžalovaným H., ktorý taktiež potvrdil vyhrážky zo strany obžalovaného Ď. voči obžalovanému B.. Dokonca označil tohto za organizátora, ktorý sa podieľal aj na odpredávaní tovaru. Taktiež svedok L. tohto obžalovaného usvedčil aj vo svojej výpovedi, aj pri konfrontácii s obžalovaným B..

Podľa názoru odvolacieho súdu však prvostupňový súd pochybil, keď nepoužil kvalifikáciu najpriaznivejšiu pre páchatel'ov. Nariadením vlády č. 428/2005 bola minimálna mzda stanovená na 6 900 Sk, z čoho je zrejmé, že škoda veľkého rozsahu predstavuje sumu 3 450 000 Sk (napr. obžalovaný P. spôsobil škodu 2 921 161 Sk).

Krajský súd však nepoužitie neskorších zákonov (po 1. septembri 2003) odôvodnil tým, že by musel použiť aj tzv. asperačnú zásadu, ktorej použitie by bolo pre páchatel'ov nepriaznivejšie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 299a ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, z ktorého je zrejmé, že tzv. asperačnú zásadu, by mohol súd použiť len vtedy, ak by dotknuté trestné činy boli spáchané po 1. septembri 2003, čo v danej veci nebolo.

Odvolací súd uvedené pochybenia nemohol sám napraviť, nakoľko by musel meniť skutkové zistenia prvostupňového súdu (skutok pod bodom 11/), jednak predložený spisový materiál obsahoval len časť spisov o predchádzajúcich odsúdeniach, v ktorých rozsudkoch by bolo potrebné rušiť výroky o trestoch.

Až po odstránení vyššie uvedených pochybení, vyhodnotení dôkazov v zmysle hľadísk uvedených v § 2 ods. 6 Tr. por. bude možné opätovne rozhodnúť. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok a krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu s'ťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 7. apríla 2008

JUDr. Peter H a t a l a , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: